

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра образотворчого мистецтва і дизайну

СИЛАБУС

НАВЧАЛЬНА (КОМПОЗИЦІЙНА) ПРАКТИКА

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Бакалавр Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Нормативна
Кількість годин/кредитів ____/____		Рік навчання ____ 2020/2021 ____
		Семестр _4-й_
		Лекції _/_ год.
		Практичні (семінарські) _/_ год.
ІНДЗ: <u>є/немає</u>		Самостійна робота _/90_ год.
		Консультації _6_ год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання українська		

II. Інформація про викладача

Єфімова Марія Петрівна
Кандидат мистецтвознавства
Вчене звання
Доцент кафедри образотворчого мистецтва і дизайну
Контактна інформація +38 0669390701; e-mail: Marusia88@ukr.net
Дні занять (посилання на електронний розклад)

III. Опис дисципліни

1. Анотація до курсу

Зміст навчання дисципліни «Навчальна (композиційна) практика» забезпечується освітньою програмою підготовки фахівців IV рівня акредитації, «бакалавр» за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація ОПП Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Дисципліна «Навчальна (композиційна) практика» у навчальному плані має вагомий освітньо-виховний вплив на становлення особистості знавця образотворчого мистецтва та розвиток його креативних здібностей. Навчальна (композиційна) практика має практичне спрямування, пов'язане з майбутньою професійною діяльністю студентів-художників. Навчальна практика є

продовженням навчального процесу з академічного живопису, малюнку та є складовою частиною в системі професійної підготовки студентів.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної (композиційної) практики є базова підготовка майбутнього спеціаліста до теоретичного та практичного застосування знань з предмету, розвиток творчого потенціалу шляхом засвоєння і практичного закріплення основних законів, засобів та закономірностей композиційної організації форми для вирішення професійних завдань.

Завдання вивчення дисципліни:

- засвоєння теоретичних основ та методології дисципліни «Навчальної (композиційної) практики»;
- опанування загальних засобів, категорій композиції;
- встановлення доцільності застосування прийомів композиції і можливостей їх адаптації і трансформації відповідно до змісту на основі знань про композицію.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- основи теорії і практики композиції, значення композиції в образотворчому, декоративно-прикладному мистецтві та дизайні;
- специфіку komponування окремих предметів та елементів в цілу композиційну структуру з урахуванням пластичних, формальних і колористичних особливостей.

Вміти:

- знайти точку і рівень зору, вдало розмістити зображення на форматі, враховуючи перспективні і кольорові рішення;
- композиційно організувати предметне середовище із врахуванням формально-композиційних вимог.

2. Результати навчання (компетентності)

Результати навчання:

- усвідомлення теоретичних основ образотворчої грамоти для застосовування комплексного художнього підходу у створенні цілісного образу;
- здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел;
- вміння визначати й оцінювати образотворчу діяльність у системі часово-зорових мистецтв, володіти образотворчою грамотою, фаховою термінологією, теорією і методикою рисунка, вміти аналізувати художні твори за різними критеріями;
- здатність використовувати власну творчу діяльність як засіб активного художньо-естетичного впливу на глядача, залучати глядача до творчого процесу та спілкування, обговорення проблем мистецького спрямування, дотримуватися у своїй діяльності сучасних принципів толерантності, діалогу і співробітництва;

- здатність відповідально ставитися до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики;

- здатність свідомо ставитися до пізнавальної діяльності, до самонавчання та продовження професійного розвитку як умови розвитку творчої особистості та професійного зросту;

- готовність розуміти кінцеву мету власного навчання, його етапи, цілі і завдання кожного окремого завдання з рисунку;

- здатність здійснювати творчу діяльність на базі професійних знань та навичок, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну, стилістичну та пластичну мову художнього твору; формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей;

- здатність демонструвати достатньо високий рівень творчої майстерності, розуміти основні шляхи інтерпретації художнього-пластичного образу у мистецтвознавчій, творчій та дослідницькій діяльності; інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі;

- здатність інтегрувати професійні знання та навички і використовувати їх у процесі створення художнього твору, володіти різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах, впроваджувати сучасні способи відтворення, використовувати виразну мову образотворчого мистецтва в процесі власної професійної діяльності;

- здатність сприймати новітні концепції в галузі образотворчого мистецтва, поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями. Здатність відтворювати традиційні та синтезувати сучасні технології в творах образотворчого мистецтва;

- розуміння закономірності творчого процесу: перебігу та етапів виявлення і втілення художнього образу за допомогою образотворчих засобів; розуміння особливостей художнього сприйняття: цілісного бачення, асоціативного, образного сприйняття; визначення етапів та послідовності реалізації художнього образу в мистецькому творі. Здатність до творчої уяви й образного мислення, художньої спостережливості, зорової пам'яті, виховання широкої художньо-естетичної культури і художнього смаку;

- досконале володіння дисциплінами образотворчого циклу та здатність спрямовувати ці теоретичні знання та практичні навички на виконання роботи в матеріалі. Усвідомлення основних художніх особливостей зображально-виразних засобів та їх можливості у виявленні образу.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

ФК5. Здатність виявляти розуміння предмета, структури і ролі мистецтва у формуванні сучасної наукової картини світу; мати чітке уявлення про історичне підґрунтя мистецтва, принципи і механізми його функціонування й

розвитку, системний і антропометричний підходи в образотворчому та декоративно-прикладному мистецтві; художній культури та дизайні; усвідомлення ролі мистецтва в житті соціуму.

ФК7. Здатність до розкриття ідеї та сюжету художнього твору засобами різноманітних мистецьких технік у різних видах та жанрах образотворчого мистецтва.

ФК8.Здатність до творчості за законами краси, образного сприймання та аналізу навколишнього, самовдосконалення творчих здібностей, естетичного смаку, естетичних потреб.

ФК9. Здатність відображати статичні та динамічні моделі у тримірних композиціях із застосуванням традиційних і нетрадиційних матеріалів, у різноманітних жанрах.

ФК10. Здатність до творчого застосування набутих професійних теоретичних та практичних знань і вмінь у сучасному образотворчому та декоративному мистецтві.

ФК11.Здатність застосовувати надбання суміжних дисциплін у власній образотворчій та педагогічній діяльності.

3. Структура навчальної дисципліни

Навчання базується на основі практичної і самостійної творчої діяльності, що здійснюють функцію закріплення матеріалу у вигляді практичних вправ та самостійних завдань, а також в надбанні умінь та навичок в художній діяльності.

Освоєння курсу передбачає використання таких форматів:

- самостійної роботи, для глибшого вивчення теоретичного матеріалу та відпрацювання практичних навичок;
- отримання заліку.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Тема 1. Історичний аспект розвитку композиції. Основи теорії композиції. Композиція як основа мистецтва. Композиція портрету. Композиція пейзажу. Композиція натюрморту. Композиція тематичної картини. Композиція одно та багатофігурної композиції.	15			14	1	
Тема 2. Поняття терміну «інтерпретація». Загальні принципи та методи інтерпретації. - Графічно-аналітичний аналіз композиції. - Основи побудови різних видів композицій у мистецтві.	15			14	1	

- Особливості композиційного художньо-творчого процесу. - Основні компоненти художніх творів. - Колористичний аналіз твору. - Ахроматична складова твору. - Силует, пляма, домінанта, головне і другорядне. - Розбудова цілісності образу.						
Тема 3. Поняття терміну «асоціація». Принципи асоціативного мислення. - Асоціативні шляхи пошуку форми. - Види асоціацій, їх характеристика. - Асоціативні властивості форми, кольору і фактури. - Посилення художнього образу засобами асоціативності. - Мова символів. - Знак. Метафора. Алгоритм. Емблема.	15			14	1	
Тема 4. Асоціативна композиція на музичний (літературний) твір, на визначну подію. - Філософська тематика в створенні декоративної композиції. - Методологія творчого малюнку. - Збір матеріалу. - Перегляд каталогів, художніх альбомів, відвідання виставок.	15			14	1	
Тема 5. Ескізування. Пошук композиційної форми, фактури, декору.	15			14	1	
Тема 6. Ескізування. Пошук тонального та колористичного вирішення.	15			14	1	
Разом	90			84	6	

IV. Політика оцінювання

За результатами практики проводиться залік. По завершенні практики і отримання відзиву від керівників, щоденник практики і звіт подаються студентом на кафедру. Студент, що не виконав програму практики і отримав незадовільний відгук на базі практики або незадовільну оцінку, направляється на практику вдруге за дозволом завідувача кафедри у вільній від навчання час. У разі незгоди з оцінкою студент має право протягом двох робочих днів подати письмову апеляцію завідувачу кафедри, вказавши причини незгоди з оцінкою. Розгляд апеляції відбувається не пізніше наступного робочого дня після її подання. Результати проходження здобувачами освіти навчальної (композиційної) практики обговорюються на засіданні кафедри.

V. Підсумковий контроль

Звіт з навчальної практики оформлюється у вигляді Альбому робіт (зшиті та пронумеровані листи формату А3) з вклеєними творчими роботами студента. Звіт студента про результати проходження практики має бути поданий методисту (керівнику) не пізніше ніж через три робочих дні після її закінчення. Захист звіту по практиці відбувається на підсумковій конференції у вигляді доповіді та мультимедійної презентації. Доповідь містить теоретичне обґрунтування виконаних творчих робіт, висновки проходження практики, що супроводжуються змістовними слайдами презентації, фото/відеозвітом. Всі виконані роботи повинні бути відскановані (за потреби відредаговані у графічному редакторі) і розміщені на слайдах презентації.

VI. Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Дуже добре
C	74-81	Добре
D	65-73	Задовільно
E	60-63	Достатньо
FX	35-59	Незадовільно - з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно - з обов'язковим повторним курсом

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна:

1. Гудак В. Основи композиції – провідна ланка навчально-методичного процесу підготовки митця.-Електронний ресурс- Режим доступу: file:///C:/Users/Home/Downloads/had_2010_3_10.pdf

2. Каленюк О. Метод асоціацій в створенні декоративної композиції.- Електронний ресурсРежим доступу: <file:///C:/Users/Home/Downloads/3264-6894-1-PB.pdf>

3. Плазовська Л. Теорія і практика композиції площинного характеру в коментарях художників-педагогів-Електронний ресурс- Режим доступу: [file:///C:/Users/Home/Downloads/mtao_2013_4_6%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Home/Downloads/mtao_2013_4_6%20(1).pdf)

4. Паньок Т. Теорія і практика образотворчого мистецтва.-Електронний ресурс- Режим доступу: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_obraz_mist/Metod_obraztv_mist_04_18.pdf

5. Паранюшкин Р. Композиция Теория и практика изобразительного искусства.-Електронний ресурс- Режим доступу: [file:///C:/Users/Home/Downloads/mtao_2013_4_6%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Home/Downloads/mtao_2013_4_6%20(1).pdf)

6. Сідорова О. Викладання асоціативної композиції в НАУ, як засіб розвитку творчої особистості дизайнера.
http://er.nau.edu.ua:8080/bitstream/NAU/31176/1/Sidorova_Evtushenko.pdf

Допоміжна:

7. Каленюк О. Метод асоціації в створенні декоративної композиції / О.Каленюк // Вісник Львівського університету. Серія мист-во. 2015. Вип. 16. Ч. 1. С. 241–246

8. КОНЦЕПЦІЯ СУЧАСНОЇ МИСТЕЦЬКОДИЗАЙНЕРСЬКОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ Міжнародна науково-методична конференція 15–16 жовтня 2015 року <https://ksada.org/doc/confer-15-oct-2015.pdf>

9. Кривушенко Б. Сучасний український арт-ринок живопису: специфіка, структура тематичного наповнення.
https://nakkkim.edu.ua/images/vidannya/Aktualni_Problemy/AP40.pdf
<https://issuu.com/victoryshe/docs/3-zakone>

10. Основи композиції <https://kompoza.livejournal.com/466.html>

11. Посібник. Основи формальної композиції: для студентів напряму 6.020205 «Образотворче мистецтво» / Укладач О.А. Половна-Васильєва

12. Принципи та засоби композиції-Електронний ресурс-Режим доступу: http://dn.khnu.km.ua/dn/k_default.aspx?M=k1240&T=02_1&lng=1&st=0

13. Словник мистецьких термінів <http://lib.iitta.gov.ua/709237/1/%D0%A1%>

14. Теория и практика создания декоративной композиции-Електронний ресурс- Режим доступу: <https://studizba.com/lectures/11-iskusstvo-i-iskusstvovedenie/380-dekorativnoprkladnoe-tvorchestvo/5189-13-teoriya-i-praktika-sozdaniya.html>

15. Теорії композиції -Електронний ресурс- Режим доступу: <https://helpiks.org/2-120672.html>

16. Яковлева Н. А. Анализ и интерпретация художественного произведения искусства / Н. А. Яковлева, Е. Б. Мозговая, Т. П. Чаговец. – М.: Высшая школа, 2005. – 551 с.

17. Яковлев М. Стилiзацiя та абстрагування – основа моделювання образної виразностi / М. Яковлев // Українська академія мистецтва. Дослідницькі та науково-методичні праці. – К., 2011. – Вип. 18. – С.188–197.

18. Яремків М. Композиція: творчі основи зображення. Навчальний посібник. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2005. — 112 с.